

Consensus FBZ 3, 2025-2026

Vooropgestelde doelstellingen van FBZ 3

Volgende doelstellingen werden vastgelegd in de consensustekst 2022-2025:

Voor FBZ 3 geldt een 0-stand doelstelling, met uitzondering van de gronden die eigendom zijn van Natuurpunt (NP) of door NP beheerd worden waar een 0-schade doelstelling geldt.

Maatregelen om deze doelstellingen te bereiken

De maatregelen kregen een update tijdens het overleg van dinsdag 6 mei 2025.

Informeren en sensibiliseren

Alle partijen engageren zich om hun eigen achterban te informeren over de problematiek rond everzwijnen:

1. via open en transparante communicatie met verwijzingen naar www.everzwijnen.be
2. waarbij o.a. de consensustekst, de afgesproken maatregelen, de manier van melden van aanwezigheid en schade, voorbeelden van preventieve maatregelen, ... worden gedeeld en toegelicht
3. waarbij elke partij zijn eigen kanalen gebruikt, zijn eigen accenten legt en zijn eigen engagement naar de andere partijen neemt:
 - a. Natuurpunt maakt zijn eigen conservatoren bewust van de problematiek (ook t.o.v. de andere partijen) in relatie tot de eigen natuurdoelen.
 - b. De provincies informeren de landbouwers, de domeinwachters en de milieuambtenaren. De provincies zijn bereid, indien er melding is van everzwijnen, om het lokaal overleg mee te faciliteren, eventueel in combinatie met meerdere WBE's.
 - c. Landbouwers en jagers engageren zich om met elkaar in gesprek te gaan zodat het enerzijds duidelijk is wie waar welk jachtrecht heeft en anderzijds hun onderlinge samenwerking uitgebouwd en versterkt kan worden.

Melden van aanwezigheid en schade

Alle partijen engageren zich om aanwezigheid en schade te melden en gebruiken hiervoor één van de meldingstools die te vinden zijn op www.everzwijnen.be/melding-maken :

1. Wild in Zicht, app van ANB, met snelle dispatch naar alle actoren
2. Wilder, app van HvV, met snelle dispatch naar de WBE's
3. Waarnemingen.be, app van NP

Door melding te doen via bovenstaande kanalen wordt de kwaliteit van de melding (locatie, accurate weergave en soort van de schade, gegevens van de waarnemer, aantal everzwijnen, ...) gegarandeerd.

Om een snelle respons te stimuleren wordt gebruik gemaakt van lokale whatsapp-groepen voor WBE's, en een gedeelde whatsapp-groep ANB-WBE's waar landbouwers en landbouworganisaties aan toegevoegd worden.

Preventieve maatregelen

Alle partijen engageren zich in het nemen van de nodige inspanningen betreffende preventie. Hierbij is het ANB handboek "De natuur als goede buur" publicatie 2015" een goede informatiebron waarin heel wat preventieve maatregelen staan opgesomd (zie ook www.everzwijnen.be).

1. NP zal zijn conservatoren aanzetten om hierover lokale gesprekken te voeren met betrokkenen, NP Mechelen zal promotie voeren door het uitvoeren van preventieve maatregelen (zoals plaatsen van afsluitingen voor private eigenaars grenzend aan natuurgebieden).
2. BB zal landbouwers sensibiliseren om preventieve maatregelen te nemen waar nodig.

Voorbereiden faunabeheer

1. Alle partijen (met uitzondering van NP, zie verder) engageren zich voor een voorafgaand lokaal overleg om voorbereid te zijn op een waarneming en de daaruit volgende acties (overgaan tot actief faunabeheer) om de nulstand te behouden.

Deze voorbereiding houdt o.a. in dat :

- a. Er worden proactieve scenario's uitgewerkt, het is immers niet mogelijk na 1 april jachtplannen in te dienen voor het lopende jaar. Hiervoor is het ANB document opgesteld voor wildbeheer in openbare domeinen (2019) een belangrijke informatiebron. Al deze informatie (incl. technische fiches) is te vinden op www.everzwijnen.be onder het luik populatiebeheer.

- b. De provincies nemen deze taak op voor de provinciedomeinen, dit in samenspraak met de aanpalende WBE's.

Voor de terreinen (eigen of beheer) van NP wordt gestreefd naar 0-schade (zie consensus FBZ 3) waarbij een brede set van maatregelen (preventie, strategisch beheer) wordt afgewogen t.o.v. de ecologische en eventuele sociale doelen voor het betrokken gebied. Dit wordt geval per geval besproken met de lokale beheerteams.

2. Iedereen engageert zich om een afschotplan te vragen waarin minimaal 2 labels zitten. ANB engageert zich om deze snel op te sturen.
3. Alle partijen engageren zich om te verkennen hoe alle gebieden bejaagbaar gemaakt kunnen worden.
 - a. Als er everzwijnen gesignaleerd worden in de buurt van een provinciedomein dan zal de provincie bejaging/bestrijding voorbereiden en organiseren (binnen bepaalde randvoorwaarden: recreatie, activiteiten, seizoen, natuurwaarde.). Bij eventuele bejaging/bestrijding worden de domeinen of gedeelten van domeinen afgesloten voor alle publiek. Daarvoor moeten tijdig afspraken gemaakt worden om de nodige maatregelen te kunnen treffen, ook voor de activiteiten van derden in de domeinen.
 - b. Natuurpunt engageert zich om te bekijken of gebieden waar momenteel geen bejaging mogelijk is (owv status reservaat), bejaagbaar te maken in functie van everzwijn beheer door dit zo (onthefing) op te nemen in de beheerplannen.
 - c. BB sensibiliseert landbouwers om hun eigendommen ingekleurd te laten of te laten inkleuren.

Realiseren van faunabeheer

Iedereen neemt actie als er een melding is van een everzwijn of schade. Dit is de aanzet voor een verantwoorde actie op het terrein waarbij een 0-stand de doelstelling is.

NP hanteert een 0-schade doelstelling. Dit betekent dat ze het faunabeheer organiseren met focus op het vermijden van schade. Tijdens wintermaanden maximaal inzetten op het reduceren van dieren, tijdens ecologisch waardevolle periodes aangepaste maatregelen nemen waarbij steeds rekening wordt gehouden met de toestand van het terrein en de waardevolle habitats. De andere partijen vragen aan NP om het resultaat van dit beheer goed te monitoren om toekomstige schade te vermijden.

Monitoring

Alle actoren engageren zich om op het terrein goed te monitoren wat er gebeurt en de info te delen. Dit houdt o.a. de volgende aspecten in:

1. Rapportering van de gemaakte afspraken (o.a. rond informeren en sensibilisering, meldingen, voorbereiding faunabeheer, ...)
2. Monitoring van de bewegingen en het resultaat hiervan op het terrein zodat hierover indien gewenst duidelijk gerapporteerd kan worden.
3. ANB regiobeheer engageert zich ook om de situatie in Noord-Henegouwen goed op te volgen. De WBE's onderbouwen contact met collega's over de taalgrens.

Coördinatie van faunabeheer

Iedereen blijft deelnemen aan het overleg en actief meedenken in functie van (toekomstig) beleid.